

KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO CENTRALA
WARSZAWA
WARSZAWA
AL. NIEPODLEGŁOŚCI 190

o wydanie interpretacji indywidualnej

1. Zaistniały stan faktyczny.

Jestem rolnikiem indywidualnym i posiadam ponad 1 ha przeliczeniowy użytków rolnych. W dniu rozpoczęłem prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej pod kodem PKD 16.29. Z. Nie składałem oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia w KRUS i zdecydowałem się na skorzystanie z tzw. „ulgi na start”. W związku z tym mam pytanie czy w czasie trwania „ulgi na start” nie podlegając ubezpieczeniu społecznemu w ZUS muszę opłacać składki za to ubezpieczenie do KRUS na podstawie art. 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników?

2. Własne stanowisko w sprawie.

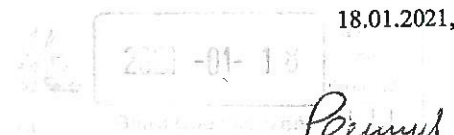
W trakcie trwania „ulgi na start” jestem zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne zarówno w ramach ZUS jak i KRUS

Zgodnie z art. 18 pkt. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 „Prawo przedsiębiorców” przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Przepis ten zawiera sformułowanie ogólne i nie wskazuje, że ulga ta dotyczy tylko ubezpieczeń społecznych opłacanych do ZUS.

Następnie pkt. 3 tego artykułu mówi, że powyższy przepis nie dotyczy przedsiębiorców spełniających warunki określone w art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników tzn. przedsiębiorców którzy po spełnieniu wskazanych warunków korzystają dalej z ubezpieczenia w KRUS. Z tego wynika, że niemożliwym jest jednocześnie korzystanie z „ulgi na start” i podleganie ubezpieczeniom społecznym w KRUS.

Brak obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym w KRUS w omawianym przypadku wynika również z art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który wskazuje, że przedsiębiorca podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jeśli min. złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej. Skoro więc powyższy warunek nie jest spełniony, przedsiębiorca nie może podlegać ubezpieczeniu w KRUS. Ponadto należy zauważyć, że przepis ten jest umieszczony w przepisach ogólnych wskazanej ustawy, a więc nie może mieć zastosowania art. 16 powyższej ustawy, który będąc przepisem szczegółowym, nie może dotyczyć przypadków wyłączonych spod regulacji ustawy przepisem ogólnym.

Moje stanowisko znajduje odzwierciedlenie również w §16 pkt. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju

Wsi z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu "Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej" w ramach poddziałania "Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z późn. zm. Zgodnie z powyższym przepisem beneficjent poddziałania powinien zaprzestać podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników nie później niż do dnia złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy. Ponieważ złożenie takiego wniosku możliwe jest w czasie trwania „ulgi na start” przyjęcie art. 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za wiążący prowadziłoby do sprzeczności.

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2021-01-16T12:08:23.969+01:00

Podpis elektroniczny

PREZES
KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Warszawa, dnia 15 lutego 2021 r.

DECYZJA
w sprawie interpretacji
przepisów ustawy
o ubezpieczeniu społecznym rolników

znak: 0000-UB.404.1.2021

Po rozpoznaniu wniosku z dnia , o wydanie interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, na podstawie art. 34 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) oraz art. 36 ust. 1 pkt 1 i art. 59 ust. 3 w związku z art. 62a, art. 5a, art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174, z późn. zm.), stwierdzam, że stanowisko Wnioskodawcy w sprawie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie korzystania z tzw. ulgi na start **jest nieprawidłowe.**

Uzasadnienie

We wniosku z dnia 16 stycznia 2021 r. o udzielenie, w trybie art. 34 ustawy Prawo przedsiębiorców, pisemnej interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, Wnioskodawca poinformował, że jako osoba fizyczna od 3 sierpnia 2020 r. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie złożył oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia w KRUS; natomiast zdecydował się na skorzystanie z tzw. „ulgi na start”, nie podlegając w tym czasie ubezpieczeniom społecznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z wyrażonym przez Wnioskodawcę stanowiskiem, w czasie trwania „ulgi na start”, nie podlegając ubezpieczeniom społecznym w ZUS, nie jest on jednocześnie zobowiązany do opłacania w tym czasie składek na ubezpieczenie społeczne rolników w KRUS.

Wnioskodawca wskazał, że zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy, nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Zdaniem Wnioskodawcy, przepis ten zawiera sformułowanie ogólne i nie wskazuje, że ulga ta dotyczy tylko ubezpieczeń społecznych opłacanych do ZUS. Wnioskodawca podniósł, że ust. 3 ww. artykułu stanowi, że przepis ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorców spełniających warunki określone w art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników tj. przedsiębiorców, którzy po spełnieniu wskazanych warunków korzystają dalej z ubezpieczenia w KRUS. Z zestawienia tych przepisów wynika, według Wnioskodawcy, że niemożliwe jest jednoczesne korzystanie z „ulgi na start” i podleganie ubezpieczeniom społecznym w KRUS.

W opinii Wnioskodawcy brak obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie tzw. „ulgi na start” wynika również z przepisu art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowi, że przedsiębiorca podlega nadal ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli

m.in. złoży Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zdaniem Wnioskodawcy przedsiębiorca, który takiego oświadczenia nie złoży, nie może podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników również w sytuacji, gdy korzysta z tzw. „ulgi na start”.

Ponadto Wnioskodawca zauważył, że przepis art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników umieszczony jest w przepisach ogólnych wskazanej ustawy, a przepis art. 16 ustawy (stanowiący o zasadach podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu) jest przepisem szczegółowym i nie może wyłączać regulacji określonych przepisem ogólnym.

Potwierdzeniem zaprezentowanego stanowiska jest, w ocenie Wnioskodawcy, przepis § 16 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zgodnie z którym beneficjent powinien zaprzestać podlegania ubezpieczeniu społecznemu emerytalno-rentowemu, określonego w przepisach ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie później niż do dnia złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy. Wnioskodawca uważa, że skoro powyższe przepisy dają możliwość złożenia takiego wniosku w trakcie trwania „ulgi na start”, to przyjęcie przepisu art. 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za wiążący prowadziłoby do sprzeczności.

Na tle przedstawionego stanu faktycznego, stwierdzam, co następuje:

Zasady dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, tj. ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu regulują przepisy art. 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. przepisami, ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie podlega obowiązkowo rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar powyżej 1ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej określony w załączniku do ustawy, jeżeli rolnik ten nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu i nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Osobami podlegającymi innemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (art. 6 ust. 13 ustawy) są osoby podlegające obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych lub objęte przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym.

Z powyższego wynika, że co do zasady, rolnicy podejmujący aktywności pozarolnicze, które rodzą obowiązek ubezpieczeń społecznych na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, przestają spełniać warunki do kontynuowania ubezpieczenia społecznego rolników. Jeżeli jednak dana aktywność zawodowa podejmowana przez rolnika nie rodzi obowiązkowego tytułu do ubezpieczenia powszechnego, sam fakt jej wykonywania nie jest podstawą do stwierdzenia ustania ubezpieczenia społecznego rolników.

Wskazany przez Wnioskodawcę przepis art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje możliwość kontynuowania przez rolnika lub domownika podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, po spełnieniu jednak określonych w tym przepisie warunków.

Zgodnie z tym przepisem rolnik, który podlegając temu ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej

działalności gospodarczej podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 2) prowadzi nadal działalność rolniczą lub wykonuje stałą pracę w gospodarstwie rolnym lub w dziale specjalnym w rozumieniu ustawy;
- 3) nie jest jednocześnie pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie posiada ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem Kasy Przepis ten nie może natomiast stanowić samodzielnej podstawy do stwierdzenia ustania ubezpieczenia społecznego rolników osób, które po rozpoczęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie dokonały wyboru ubezpieczenia społecznego rolników, lecz nie posiadają tytułu do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, który wyłączyłby obowiązek ubezpieczenia wynikający z prowadzenia działalności rolniczej.

Wnioskodawca słusznie wskazuje, że zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej; natomiast ust. 3 ww. artykułu stanowi, że przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorców spełniających warunki określone w art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Chybiony jest jednak argument Wnioskodawcy, że w świetle cytowanego przepisu, korzystanie z tzw. „ulgi na start” umożliwia niepodleganie powszechnym ubezpieczeniom społecznym (w ZUS), jak również niepodleganie w ww. okresie ubezpieczeniu społecznemu rolników. Przepis art. 18 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi jedynie, że prawo do „ulgi na start” nie przysługuje osobom rozpoczynającym prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, które złożyły oświadczenie o kontynuowaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i spełniają inne warunki, o których mowa w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wskazane przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców w żadnym miejscu nie odnoszą się do kwestii ustania ubezpieczenia społecznego rolników.

Podnieść należy, że zgodnie z art. 8 ust. 6a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) – za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność nie uważa się w rozumieniu tej ustawy osoby fizycznej, o której mowa w art. 18 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. Cytowany przepis stanowi uregulowanie – na gruncie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – skutków wprowadzenia tzw. „ulgi na start”. Wynika z niego, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, w okresie korzystania z tej ulgi, nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu w ZUS; zatem sam fakt wykonywania w tym okresie pozarolniczej działalności gospodarczej nie ma wpływu na podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Zauważyć należy, że w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników brak jest przepisów analogicznych do wskazanego powyżej, wskazujących, że osoba, która korzysta z tzw. „ulgi na start” w ubezpieczeniu w ZUS, przestaje podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Z powyższego wynika jednoznacznie, że rolnicy lub domownicy, którzy w związku z podjęciem pozarolniczej działalności gospodarczej wybrali ubezpieczenie w ZUS i korzystają z tzw. „ulgi na start”, do czasu objęcia ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w ZUS, nadal podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników na dotychczasowych zasadach.

Jednocześnie odnosząc się do przywołanego przez Wnioskodawcę rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu

przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1196 ze zm.), Kasa stwierdza, że cytowany § 16 rozporządzenia określa graniczny (końcowy) termin podlegania przez beneficjenta pomocy finansowej ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników (nie później niż do dnia złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy).

Przywołane rozporządzenie nie reguluje natomiast zasad dotyczących ustalania podlegania bądź niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Kwestie te regulują przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników - zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 tej ustawy decyzje w sprawach podlegania oraz ustania ubezpieczenia społecznego rolników, a także wysokości należności z tytułu składek na to ubezpieczenie należą do właściwości Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ustosunkowując się do przedstawionego przez Wnioskodawcę argumentu, że art. 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jako przepis szczegółowy nie może wyłączać regulacji art. 5a, będącego przepisem ogólnym, Kasa wyjaśnia, że przepis art. 5a został wprowadzony do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników od 1 lipca 1997 r. jako swoisty wyjątek od obowiązujących, od wejścia w życie tej ustawy, zasad regulujących ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, wyrażonych w art. 7 i 16 tej ustawy. Dlatego też, ustalając ustanie ubezpieczenia społecznego rolników, nie można tych zasad pomijać.

Wobec przedstawionych powyżej przepisów za nieprawidłowe należy uznać stanowisko Wnioskodawcy, że jeżeli po podjęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej korzysta on z tzw. ulgi na start, sam fakt ten powoduje ustanie ubezpieczenia społecznego rolników i zaprzestanie obowiązku opłacania składek na to ubezpieczenie.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Decyzja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez Wnioskodawcę i stanu prawnego obowiązującego w dacie jej zaistnienia.

Stosownie do art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, niniejsza decyzja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, natomiast jest wiążąca dla organu i może zostać zmieniona wyłącznie w drodze wznowienia postępowania.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do

w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem

Po upływie tego terminu decyzja staje się prawomocna.

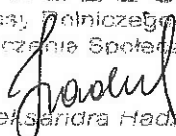
Odwołanie jest wolne od opłat.

Zgodnie z art. 117 – art. 124 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, z późn. zm.) może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego może zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Do wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego powinien dołączyć oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o swoim stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru.

Druki oświadczenia są nieodpłatnie udostępniane w budynkach sądów powszechnych oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego wraz z oświadczeniem o stanie majątkowym powinien złożyć do

PREZES
Krajowego Rejestru
Zwrotów Społecznych

dr Aleksandra Hadzik